

Վ. Հ. ՅԱԿՈԲ Վ.Ս. ՏԻՐՈՅԵԱՆ՝

(Ծն. Կաբին 1863 Ապր. 23 — † Պոտաբեշտ 1933 Յուլ. 29)

Այս երկրորդ գոհն էր որ տարաւ մեռնող տարին Միխայիլայ տունէն: Հանգուցեալը — մկրտութեան անուամբ Մկրտիչ — կը վերաբերի ընտանիքի մը որ իրմէ զատ դեռ ուրիշ երեք անձեր ալ նուիրած է Աստուծոյ: Եւ ստուգել իր երէց եղբայրն էր Ռախիս միաբան Հ. Աթա- նաս Վ. († 1926) և Վիեննայի Հայրերէն՝ Հ. Անտոն վրդ. († 1931) և երէց քոյրը՝ միանձնուհի Անարատ Յղութեան կարգէն՝ Գոյր Սանդուխտ:

Մկրտիչ 12 ամեայ Ս. Ղազար կը մտնէ 1875ին. 1879ին կը սքեմաւորի կոչուելով Յակոբ. 1881ին Ռախիսով կ'անդամակցի Միաբանութեանս, և հուսկ 1884ի Զատկին (Ապրիլ 13) քահանայ կը ձեռնադրուի:

Այդ տարիէն կը սկսի իր գործունէութիւնը միաբանական կեանքին մէջ: Եւ նախ իբր ուսուցիչ թուաբանութեան և պատմութեան՝ իր նախասիրած նիւթերուն՝ կը դասախօսէ վանքի փոքրիկներուն: 1888ին կը մտնէ Մ. Ռ. վարժարան որպէս հսկողապետ և ուսուցիչ. 1889ին կ'անցնի Թրանսիլուանիա՝ Եղիսաբեթուպոլիս, ուր իրեն բը- նակակցի կ'ունենայ Վիեննայի Միխիթ. Հարց ապագայ Արք. Աբբահայր Հ. Գրիգոր Վ. Գովրիկեան: 1892ին Տրապիզոնի մեր վարժարանին տեսչի օգնական կը կարգուի և երկու տարի վերջ, 1894ին, արդէն տեսչութեան կը բարձրանայ, շարունակելով այդ փափուկ պաշտօնը դժուարին տարիներ, 1895ի տխուր դէպքերուն՝ մինչեւ 1903. ապա կը կոչուի Պոլիս նոյն տեսչական պաշտօնով նախ ի Բերա 1903-7, և ապա ի Գաղիկոն 1907-1909, և վերջին թուականէս մինչեւ 1913 կը մնայ հոն որպէս գործակալ: Հազիւ տարի մը դարձեալ Թրանսիլուանիա կեցած, կը կոչուի վանք 1913ին և յետ տարի մը վանքի աշակերտաց վերակացուի պաշտօնին՝ կ'անցնի Մ. Ռ. վարժարանի մէջ աշխա- տելու: 1916ին՝ կ'ըլլայ անդամ Ռախիս վարչութեան, յետոյ վանահայր 1916-17: 1920-22 կը վարէ ի Կ. Պոլիս Բենեդիկտոս ԺԵ. հայ որբանոցի տեսչութիւնը, և Զմիւռնիոյ աղէտին աշնան կը փոխադրէ զայն Վենետիկ մօտ Ֆիեստոյ տ'Արթիքոյ, 1923ին անցընելով զայն Միլան՝ մինչեւ 1924: 1925-1929ին վանական զանազան զբաղումներէ յետոյ այս երրորդ անգամ Պոտաբեշտ կը զրկուի տեղւոյն հայ ժողովուրդին հոգեւոր հովիւ, և հոտ է որ յետ ծանր հիւանդութեան մը կնքեց իր բազմավաստակ կեանքը:

Այսքան շարժուն և ծանր պաշտօններու մէջ լուսահոգին միշտ հետամուտ էր ուսման, որուն ապացոյց՝ թողած է կարեւոր դասագրքեր «Պատմութիւն Ընդհ. ազգաց», «Ուսումնական հաւա- քածոյք» և «Ուսումն քնական և բնաբանական գիտութեանց», «Արջառաբուծութիւն», «Հաւաքու- ծութիւն», «Հագարաբուծութիւն», «Քերականութիւն հայոց աշխ. լեզուի, Ա. Բ. տարիներ»:

Թարգմանաբար՝ տուած է Թատերական Գրադարանին թ. 13 «Որդիական սէր» և «Երկու աղանեակը». թ. 20. «Փոքրիկ ստախօսը». թ. 22. «Պանտալէոնի ճաշը»:

Վերջին տարիներու, 1928-1934, ինք էր որ յաջողութեամբ յօրինեց վանքիս Օրացոյցը:

Իր մահը իր միաբանակիցներէն զատ խոցեց այն ամէնքը որ իրեն աշակերտած են մեր վար- ժարաններուն մէջ և վայելած իր դաստիարակի անխոնջ ջանքերն և հոգածութիւնը: Այդ պաշ- տօնին բերումն ի մանկութենէ ցոյց տուած էր: Իր սիրական զբաղանքն էր դասախօսութիւն, ապրիլ տղոց մէջ և տղոց համար. նուիրուի վարժարանին ներքին և արտաքին փայլին՝ ի գործ դնելով իր բարոյական ու շինարարական բոլոր ձիւղերը:

Իր հոգեկիցները, հեռուոր ու մօտաւոր սաները կը մաղթեն իրեն սրտագին՝ լսել փրկչական քաղցր կոչը. «Եկա՛յք առ իս առնեալն վաստակեալք և քեռնաւորք և ես հանգուցից զձեզ»:

ԽՄԲ.

ԳՈՒՐԵԱՆ ԵՂԻՇԷ ՊԱՏՐԲ. — Հայոց ձիւ կրօնը կամ Հայրական դիցարանութիւն. (Գու- րեան մանդրն. թ. 3. Ամբողջ. երկեր). էջ 159. Տպ. Ս. Յակոբեանց, Երուսաղէմ, 1933: Գինը՝ 2 շիլին կամ 10 ֆրանք:

ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Բարթողիմէոս Ե. վրդ. Թագածեանի: Պատմեց՝ Բարթ. Ե. վրդ. գրի առաւ՝ վաղամեռիկ Վահէ Մխալեան. էջ 334. Տպ. Ս. Յակ. Երուսաղէմ. 1933: Գինը՝ 3 շիլին կամ 15 ֆրանք:

ԳՐԻԳՐԵԱՆ ՏԷՐ ԿԱՐԱՊԵՏ ՔԶՆՅ. — Վր- կայաբանութիւն Յովնանու Պարտիզակցոյ, և պատմութիւն հիմնարկութեան Պարտիզակի և շինութեան եկեղեցւոյ և վարժարանի. էջ 103. Տպ. Ս. Յակ. Երուսաղէմ. 1933:

ՊՕՂՈՍԵԱՆ ՅՈՎՀ. — Արդի Հայաստանը. (մեծագիր, երկսիւն). էջ 111. Տպ. «Սահակ- Մեսրոպ», Գահիրէ, 1933: Գինը՝ 12 եգ. դհ. կամ 12 ֆրանք ֆ. կամ 50 սէնթ:

ՆԱՐԳՈՒՆԻ ՇԱՒԱՐՇ. — Մեղեդիներ, մեղե- դիներ... (Հէքաթ և բանաստեղծութիւն). Մա- տենաշար «Յառաջ» թ. 1: էջ 220. Տպ. Փարիզ, 1933: Գինը՝ 15 ֆրանք:

ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ ՄԿՐՏԻԶ. — Շաւարշ Նարդու- նի. (կապոյտ տետրակներ). էջ 46. Տպ. Տէր- Յակոբեան, Փարիզ, 1933: Գինը՝ 5 ֆրանք:

Մ. և Մ. ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ. — Կեանք և Ար- ուեստ. Տարեգիրք, 1934, Գ. տարի. էջ 160. Տպ. Փարիզ: Գինը՝ 25 ֆր.:

ՎԼԻՄ. — Հանդէս մշակոյթի և պատմութեան. (խմբագրութեամբ Ս. Վրացեանի). թ. 1. Սեպ- տեմբեր-Հոկտեմբեր 1933. էջ 160+16:

ՄԵՀԵԱՆ Կ. — Ատուր-Նազիր-Արադ (Նա- յիրեան հէքաթ). էջ 24. Մոնշը. «Մասիս». թ. 1. Տպ. «Մասիս», Սոֆիա, 1933:

ԹԵՕԼԵՕԼԵԱՆ ՄԻՆԱՍ. — Վաճառ թէքե- Լաւ. էջ 30. Տպ. Պէտիտեան. Սթամպուլ. 1933: Գինը՝ 15 դրուշ. Արտասահման՝ 2 ֆր.:

ՊՕՂԻԿԵԱՆ ԽԱԶՍՈՒՐ ՔԶՆՅ. — Մասի աղէկը. վէպիկ գաւառային իրական կեանքէ. էջ 76. Հալէպ, 1931: Գինը՝ 10 ֆր.:

ՊՈՏՈՒՐԵԱՆ Հ. ՄԿՐՏԻԶ. — Կարմիր լու- սին. նորավէպեր. (գրուածներ ազգ. կեանքէ). Բ. տպ. Ֆրումոստա, 1933: Գինը՝ 7 ֆր.:

ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ ՍԻՄՈՆ. — Գրպանի տարե- ցոյց 1934. ԺԵ տարի. էջ 222. Տպ. «Սէլա- մէթ» Գ. Յովհաննէսեան. Կ. Պոլիս 1933: Գի- նը՝ 8 ֆր.:

ԱՄԻՍ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԻ ՀԱՂՈՐԳՈՒԹԵԱՆ. յօր- ի Հ. Պետրոս Վ. Բաւա. Լերկարի: Թարգմ. լատ. Գրիգոր Ե. Վ. Ալըգեան. էջ 71: Տպ. «Լիբանան», Պէյրութ, 1926:

ՍՄԲԱՏ ԲԻՐԱՏ. — Վարդանանք. ողբերգ. 5 արար. էջ 76. Պէյրութ, 1933: Գինը՝ 5 ֆր. կամ Ե. Գ.

ԶԱՐԳԱՐԵԱՆ ՎԱՀԱՆ. — Յիշատակարան, Բ. հատ. թ. 18-19, Նշանաւոր Ազգայիներ. — թ. 20, Հայրապետութիւն Հայոց. — թ. 21, Նշանա- յոր Ազգայիներ Զ. — Գ. հատոր: Տպ. Յ. Փա- վագեան, Գահիրէ, 1933:

ՍՈՒԼԹ Մ. — Բարի լոյս. Մանկավարժական ընթերցարան. Ա. տարի. էջ 96: Տպ. Յ. Աբ- րահամեան, Կ. Պոլիս, 1933: Գինը՝ 30 դր.:

ԱՂԱԹՅՆ Ե. — Յորենի մշակութիւն. գոր- ծնական հոդագործութիւն. էջ 244. (Նիւ). Տպ. Տէր-Յակոբեան, Փարիզ, 1933: Զրի:

ՎԱՀԷ ՎԱՀԵԱՆ. — Արեւ-Անձրեւ. քեր- թուածներ (1930-1932). էջ 95: Տպ. «Համազ- գայի», Պէյրութ, 1933: Գինը՝ 15 ֆր.:

ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ ԳԱՐԵԳԻՆ ՔԶՆՅ. — Բաւա- րան Պարսկերէկ-Հայերէկ. էջ 788. (Զուգա- Սպահան): Տպ. «Փարոս», Թէհրան, 1933:

ԱՃԷՄԵԱՆ ՀԱՅԿ. — «Մասիս» օրացոյց (պատի). 1933. ԺԱ. տարի. Թարիզ:

ԲԱՍՄԱՃԵԱՆ Կ. Յ. — Հայերէկ ալմանա- գրութիւնը Անշոյ, Բագլայրի և Մարաշիւնու. տեղւոյն վրայ հաւաքեց և հրատարակեց հան- դերձ ֆրանսերէն թարգմանութեամբ. էջ 246: Արտատպ. թերթէն «Revue de l'Orient Chré- tien» (1920-1930). Տպ. Firmin-Didot & Cie 1931: Գինը՝ 200 ֆր.:

ՎԵՀԱԿՐՈՆ ՀՐԱՆՏ (Հ. ԱԼԱՏԻՆ). — Նոր Լիրանիա. քերթուածներ. էջ 83. — Երգեր Տանդիի դժոխքէն (թարգմանութիւն). էջ 60: Տպ. Գահիրէ, 1933:

ԱՐՏԱՒԱԶԳԻ ԱՐԲԵՊՍ. (ՍԻՐԻՄԷԱՆ). — Նկարագիր Օշին քաղաքի ձեռագիր ժամա- գիրքին, 1319. Հալէպի Ս. Քառասնից եկեղե- ցւոյ ձեռագիրներէն. Յոջէն. Ն. Ս. Օծ. Տ. Բաբգէն կաթողիկոսի:

ԿՈՃԻԿԵԱՆ ՅԱԿՈԲ. — Եղովրդաբն Միտա- յարը. էջ 119. Գոլէճ մաթպատը, Հալէպ, 1931: Գինը՝ 5 ֆր. կամ 50 սէնթ:

Bronislaw Wojcik-Keuprulian. — Or- manie Polsey. էջ 39. Lwów, 1933:

✠

ԳՈՆՏԱՔՃԵԱՆ Հ. ԱՆԱՆԻԱ

ԳՐՊԱՆԻ
ԲԱՌԳԻՐՔ

ԳԱՂՂԻԲԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ
ՀԱՅԵՐԷՆԷ ԳԱՂՂԻԲԵՐԷՆ

 ԵՐԿՐՈՐԴ տպագրութիւն - Տոխացած - Էջ 736: Գինը՝ 10 ֆրանք կամ 2 ֆր. 2.

ՕՐԱՑՈՅՑ ԵՒ ԳՈՒՇԱԿ ՕԴՈՑ 1934 (ճՀԸ ՏԱՐԻ)

Գին՝ ուղեծախսով 0,60 Զ. Ֆր.

Հ. ՎԱՐԳՄԱՆ Վ. ՀԱՅՈՒՆԻ

ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՌՈԳԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԵՐԷՆԻ

Էջ 371. Գինը՝ 3 ֆրանք Զուից. կամ 15 ֆր. ֆրանսական

“ԵԿԱՅՔ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼՔ,,

... ՆՄՈՅՇ ՄԸ ...
ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
.... ՍՐԲԱԶԱՆ ....
ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԶԱՅՆԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՀԱՆԳԵՐՁ

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՄԲ

(ՀԱՅ - ՖՐԱՆՍ.)

Հ. ՂԵՒՈՆԻ Վ. ՏԱՅԵԱՆԷ

Գինը՝ 3 ֆր. Զուից.

“VENEZ, O FIDELES,,

(Yégaïk havadatsialk)

Spécimen de la Musique Sacrée
de l'Eglise Arménienne
mis en notation européenne
précédé d'une étude.

Par P. LEONCE Dr. DAYAN

Prix 3 Fr. S.

ՀՐԱՇԱՂԻ նուագ մը և բացարձակ նորութիւն՝ Հայ երաժիշտներու և երաժշտագէտ-ներու, որոնք Հայ Եկեղեցական երգերու ճաշակն ու սթափումի գեղեցիկ պահեր ունենալու համար՝ զիւրաւ պիտի կարենան ջութակով կամ դաշնակով նուագել:

ՂԱԶԱՐԱՅ ՓԱՐՊԵՅԻՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ԶՈՐՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Էջ 675

Գինը՝ 3 ֆր. Զուից.